

Βεβαίως ὁ ἔνοχος ἐφάνετο ἥττον ἀμνηχανὼν ἢ ὁ ἔχων τὴν ἐξουσίαν ἐπιμελητῆς.

Ἐκαθέσθη ἐπὶ τοῦ χεῖλους τῆς τάφρου, ἐσύριξε καλὼν τὸν κύνα του Μιρό, ὃν ἐθώπευσε καὶ ἔλαβεν ἐκ τοῦ θυλακίου του καπνοσύριγγα, ἣν ἐπλήρωσεν ἡσύχως.

— Θὰ καπνίσωμεν μιά, εἶπεν, εἰς τὴν μὴν τοῦ κυνηγίου.

Καὶ αἰρνης διακοπτόμενος:

— Εἶμαι γελοῖος, ἀνέκραξεν. Ἐλθσάμην τὰ πυρεῖα. Δὸς μοι ἕν, σὲ παρακαλῶ, κύρ Μαλό!

Ὁ ἐπιμελητῆς, ἀνασκαλεύσας ἐν τοῖς θυλακίοις του εὔρε κυτίον πυρείων, ὅπερ προσέφερε τῷ παραδόξῳ ἐκείνῳ ἐνόχῳ, ὅστις τόσον δυσκόλως ἐφοδεῖτο.

Ὁ Κορεντίνος ἀνῆψε τὴν καπνοσύριγγα καὶ ἐπέδωκε τὸ κυτίον τῷ Βρικεβέκ, ἐφίππῳ πάντοτε ἐν τῷ μέσῳ τῆς ἀτραποῦ.

Καπνίζων ὁ λαθροθήρας ἠτένιζε περιέργως τὸν ἐπιμελητὴν.

— Ὁ ἵππος σου εἶναι φρόνιμος, εἶπεν αὐτῷ. Δὲν φοβεῖσαι νὰ πέσης; οἱ πόδες σου ἀκουμποῦν εἰς τὴν γῆν. Δὲν ὁμοιάζει μὲ τὸν ἵππον τῆς δεσποινίδος Καικιλίας; αὕτῃ βεβαίως θὰ πάθῃ κἀνὲν δυστύχημα ὅπως ἵππευει. Τὴν εἰδοποίησα ἀλλὰ τί ὠφελεῖ! Ὡραία κόρη, κύρ Μαλό!

— Δὲν πρόκειται περὶ τῆς δεσποινίδος, εἶπεν ὁ φύλαξ. Πρόκειται διὰ σᾶς. Εἰξεύρεις, Κορεντίνε, τί μοι ἔλεγε πρὸ ὀλίγου ἡ κυρία μαρκησία;

— Μὰ τὴν πίστιν μου, ὄχι, εἶπεν ὁ Κορεντίνος. Τί σοι ἔλεγε λοιπὸν ἡ καλὴ αὕτῃ ἐξαδέλφη; Εἶναι μὰ τὴν ἀλήθειαν ἀρκετὰ ὑπερήφανος ἡ κυρία δὲ Φοντερόζ... καὶ μὰς θεωρεῖ ὡς μηδὲν ὅπως δῆποτε ὅμως εἶναι ἐξαδέλφη μας, ὥστε ἂν ἡ δεσποινὶς ἀπέθνησκεν ἐκ συμφορῆσεως τοῦ στήθους ἢ ἐκ πτώσεως ἀπὸ τοῦ ἵππου, οἱ Κερανδάλ θὰ ἐκληρονόμουν τὸ Σαῖν-Ζιλδὰς. Δὲν εἶναι ἀληθές, κύρ Μαλό;

— Χμ! ἐτονθόρυσεν ὁ ἐπιμελητῆς.

Ὁ Κορεντίνος ἐξηκολούθησε δι' ὕψους εἰρωνος:

— Ἀλλως τε, κύρ Μαλό, εἶναι δίκαιον πρᾶγμα, ἡ δὲ μαρκησία, ὡς εὐσεβὲς γυνή, δὲν θὰ ἠθελε νὰ μὰς ἀρνηθῇ τὴν κληρονομίαν. Τὸ Σαῖν-Ζιλδὰς ἦτο ἰδικόν μας. Εἰς Κερανδάλ ἐκτίσεν αὐτὰ τὰ παλαιὰ τεῖχη καὶ ἔπρεπε νὰ μένῃ ἰδικόν μας.

— Καὶ ὁ νόμος, Κορεντίνε;

— Ὁ νόμος! Εἶναι κακὸς ὁ νόμος. Αἱ θυγατέρες δὲν ἔπρεπε νὰ κληρονομῶσι τὴν περιουσίαν καὶ νὰ διδῶσιν αὐτὴν εἰς ἀνδρας, τοὺς ὁποίους δὲν γνωρίζουν. Τέλος πάντων, τίς οἶδε, κύρ Μαλό, ἀπὸ μίαν θυγατέρα ἐχάσαμεν τὸ Σαῖν-Ζιλδὰς, ἴσως ἀπὸ μίαν θυγατέρα τὸ ἀποκτήσωμεν πάλιν.

Ὁ ἐπιμελητῆς ἔσεισε τὴν κεφαλὴν μετὰ δυσπιστίας.

— Ἐν τούτοις, εἶπεν, ἡ κυρία μαρκησία δὲν ἐπιτρέπει τὸ κυνήγιον εἰς τὴν ἰδιοκτησίαν της.

— Χμ! εἶπεν ὁ Κορεντίνος, τί λέγεις, Μαλό;

— Δὲν εἶσαι κωφός!

— Ὅχι. Ἀλλὰ βεβαίως δὲν ἤκουσα καλῶς.

— Λοιπὸν! τὸ ἐπαναλαμβάνω, ἡ κυρία μαρκησία δὲν ἐπιτρέπει τὸ κυνήγιον εἰς τὴν ἰδιοκτησίαν της. Ἀκουεῖς;

— Εἰς κἀνένα;

— Εἰς κἀνένα.

— Μῆτε εἰς τοὺς καλοὺς ἐξαδέλφους της, τοὺς Κερανδάλ;

— Οὐτε.

Ὁ Κορεντίνος ὠχρίασεν. Ἡ ὕβρις αὕτη προσέβαλεν αὐτὸν κατὰ πρόσωπον, καὶ τὸν ἐπληττεν εἰς τὴν καρδίαν. Συνῆλθεν ὅμως ταχέως καὶ διὰ τοῦ εἰρωνος πάντοτε ὕψους τοῦ εἶπε:

— Καὶ ποῖος θὰ ἐκτελέσῃ τὴν ἐντολὴν αὕτην, κύρ Μαλό;

— Οἱ φύλακες, ὑποθέτω.

— Πόσοι εἶναι; ἠρώτησεν ὁ Κορεντίνος.

— Τὸ γνωρίζεις καλῶς.

— Ναί, ἔξ. Δὲν εἶναι ἀρκετοὶ καὶ μὲ σὲ μαζί, κύρ Βρικεβέκ.

— Ἐλα, σὲ εἰδοποίησα. Αἱ διαταγαὶ εἶναι διαταγαί. Τώρα λάβε τὸ ζῶον, τὸ ὅποῖον ἐφόνευσες, ἀλλὰ νὰ ἦναι τὸ τελευταῖον. Ἄν σὲ ἔβλεπε κἀνείς χωροφύλαξ.

Ὁ Κορεντίνος ἐμειδίασε καταφρονητικῶς.

— Ἀπέχει πολὺ ἀπ' ἐδῶ τὸ Μαλεστροὰ ἢ τὸ Πορνιγούεν, οἱ δὲ χωροφύλακες δὲν κάμνουν τόσον θόρυβον δι' ἐν κομᾶτι κρέας, ἀφοῦ μαλιστα φάγουν τὸ μερίδιόν των. Ἐλα, ἄφες αὐτὰ καὶ ἀκουσόν με.

— Λέγε λοιπὸν, ἀλλὰ γρήγορα. Ἐχὼ ἐργασίαν.

Κύρ Μαλό, ὑπέλαθεν ὁ λαθροθήρας, οἱ Κερανδάλ ἀξίζουν περισσότερον τῆς φήμης των... Εἰμποροῦν νὰ βλάψουν ὅσῳ δὲν βλάπτουν. Μὰς λέγουν ὀκνηροῦς, διότι δὲν ἐργαζόμεθα. Διάγωμεν τὸν βίον, τὸν ὅποῖον διῆγον οἱ πατέρες μας, ἀφ' οὗτο ἐκτίσθη ὁ κόσμος. Οἱ Κερανδάλ οὐδέποτε ὥπισθοχώρησαν ἀπέναντι τοῦ κινδύνου, ἀφ' ἧς ἐποχῆς ἡ Βρεττάνη ἦτο Βρεττάνη. Εἰς ἧτι εἰς τὴν μάχην τῶν Τριάντα ἄλλοι μὲ τὸν στρατάρχην ὅταν ἐπολέμει τοὺς Ἀγγλοὺς. Οἱ Κερανδάλ ἔχουσι γενναίαν καρδίαν. Ὁ ἀδελφός μου Ἰάκωβος ἔλαβε δύο σφαίρας εἰς τὴν κοιλίαν· εἰν' ἀληθές, ὅτι δὲν ἀπέθανεν· ἀλλ' αὐτὸς εἶναι σκληρόδερμος. Ἐγὼ ἤμην εἰς τὸν στόλον. Δὲν πταίω ὅμως ἂν δὲν μὲ ἐδομῶνδισαν. Ὁ Ἰ6 ἐφύλαττε τὴν οἰκίαν. Ἡ Ἀγνή εἶναι γυνή, καὶ ὁ Κλαύδιος ἦτο πολὺ μικρός. Εἴμεθα πέντε. Πρέπει νὰ ζήσωμεν. Ἐν μόνον ἐπάγγελμα εἶναι εὐγενές: νὰ καλλιεργοῦμεν τὰς γαίας μας, ἀλλὰ δὲν ἔχομεν γαίας ἀρκετὰς δι' ἡμᾶς. Μόλις μὰς μένουν ἐκατὸν πλέθρα περὶ τοῦ Πενοῆ. Τί νὰ κάμωμεν λοιπὸν; Ἡ γῆ δίδει τὸν ἄρτον· τὰ ἔλη τοὺς ἰχθύς· τὸ δάσος τὸ ψητό. Ἡ ἐξαδέλφη μου ἔχει εἰκοσι χιλιάδας πλέθρα· τί θὰ κάμῃ λοιπὸν τόσον κυνήγιον; Μήπως θὰ τὸ φάγῃ ὅλον; Τρώγομεν λοιπὸν καὶ ἡμεῖς. Νομίζω μάλιστα ὅτι τὴν ὑποχρεώνωμεν. Ἡ χέρσος ἀνῆκει πρὸ αἰώνων εἰς τοὺς Κερανδάλ, καὶ κακῶς θέλει νὰ μὰς ἀποδιώξῃ

ἡ μαρκησία. Καὶ χάριν ποίω; Διὰ ξένους, τοὺς ὁποίους περιποιεῖται, διότι εἶναι καλλίτεροι ἀπὸ ἡμᾶς ἐνδεδυμένοι καὶ λέγονται βαρόνοι καὶ μαρκήσιοι. Αὐτοὶ εἶναι εὐγενεῖς! Ἐλα, ἄφες αὐτὰ! Ἀς μάθῃ καθεὶς πόθεν καταγέται ἕκαστος. Αὕτῃ ἄλλως τε εἶναι ὑπόθεσις τῆς μαρκησίας. Εἰμπορεῖ ἂν θέλῃ νὰ ρίψῃ εἰς τὴν κεφαλὴν των τὴν θυγατέρα της ἂν αὐτὸ τῆς ἀρέσκῃ.

Ἡ φωνὴ τοῦ Κορεντίνου ἔτρεμεν ὅτε οὗτος προέφερε τὴν φράσιν ταύτην.

Μετ' ὀλίγον ὑπέλαβε:

— Εἶσαι καλὸς σύμβουλος, κύρ Μαλό. Γνωρίζεις τὸν τόπον. Συμβούλευσε αὐτοὺς τοῦ μεγάλου πύργου νὰ μὴ ἐρεθίζουν ἡμᾶς τοὺς μικροὺς. Ἡ καλύβη τοῦ Πενοῆ ἔχει στερεὰς πέτρας. Ἀλλ' ἀρκεῖ οἱ Κερανδάλ δὲν γαυγίζουσι, δαγκάνουσι.

[Ἐπεται συνέχεια].

*Κ.

F. D. GUERAZZI

H

ΜΑΧΗ ΤΟΥ ΒΕΝΕΒΕΝΤΟΥ

ΙΣΤΟΡΙΚΟΝ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

[Συνέχεια]

Ἡ δίκαια ἀπεφάνθη κατ' αὐτοῦ, καὶ ἐκεῖνος ἐφάνη ἀποδεχθεὶς τὴν ἀπόφασίν της, ἀχρις οὗ βραδύτερον, τυχὼν εὐκαιρίας, ἀπεγύμνωσε τὸν Ἑρρίκον πάσης αὐτοῦ κτήσεως, καὶ κηρύξας αὐτὸν προδότην, τὸν προέγραψεν ἐκ τῆς αὐτοκρατορίας.

Οὐδεὶς τῶν αὐτοκρατόρων ὑπῆρξε μᾶλλον φιλοπόλεμος, μᾶλλον ἀπληστος, μᾶλλον ἀλαζὼν τοῦ Φρειδερίκου τούτου. Ἡθελε τὴν Ρωμαϊκὴν Αὐτοκρατορίαν, ὅλα ἦτο αὕτη ἐπὶ Αὐγούστου. Ἐζήτηε νὰ καθυποτάξῃ, οὐ μόνον τὴν Ἰταλίαν, τὴν Γαλλίαν καὶ τὴν Ἀγγλίαν, ἀλλὰ καὶ τὴν Ἀρμενίαν καὶ τὴν Συρίαν καὶ τὴν Αἰθιοπίαν καὶ τὴν Αἴγυπτον.

Τὰ τόσον μεγάλα δ' αὐτοῦ σχέδια κατέληξαν εἰς μακρὸν πόλεμον, ἀποδάντα ἐπὶ τέλους κατ' αὐτοῦ, ἐν Ἰταλίᾳ καὶ εἰς τινὰς ἐπιδρομάς, ἀξίας μᾶλλον ληστοῦ ἢ αὐτοκράτορος, ἐν Ἀρμενίᾳ.

Τοῦ Φρειδερίκου διαμένοντος ἐν Κωνσταντίᾳ, δύο πολῖται τοῦ Λόδι, ὁ Ἀλβερνάδος Ἀλαμάννος καὶ ὁ Ομοβουόνος, εὐρεθέντες ἐκεῖ τυχαίως, ἡ καὶ ἐκ προθέσεως, φέροντες ἕκαστος σταυρόν, ὡς συνήθιζον τότε οἱ ἱκέται, παρουσιάσθησαν εἰς αὐτὸν καὶ ἐξέθεντο διὰ συγαιννητικῶν λόγων τὰ δεινὰ, ἃ ἡ πατρίς των ὑφίστατο ὑπὸ τῆς ὑπερηφάνου πόλεως τοῦ Μεδιολάνου, ἧτις, ἕνεκα τῶν εἰς αὐτὴν ὑπὸ τῶν αὐτοκρατόρων Ὀθῶνων παραχωρη-

θέντων προνομίων, αὐτεκυβερνᾶτο ἀπὸ τοῦ 960, καὶ εἶχε γίνῃ τόσον ἰσχυρά, ὥστε ἀδιαφοροῦσα περὶ τῆς αὐτοκρατορίας, ἡ περιφρονοῦσα αὐτὴν, ἐπέδωκε μόνον τὴν ἐπέκτασιν τῆς, καθυποτάσσουσα τὰς παρακειμένας πόλεις.

Ταῦτα, καίπερ οὐδὲ κατ' ἐλάχιστον ἐπέδρασαν ἐπὶ τῶν ἀποφάσεων τοῦ Φρειδερίκου, ὅστις ἀπ' αὐτῆς ἔτι τῆς ἐποχῆς τῆς στέψεως τοῦ ἦτο διατεθειμένος νὰ κατέλθῃ εἰς Ἰταλίαν, συνέτεινον ὁμῶς ἵνα παροτρύνωσιν αὐτὸν, βλέποντα ὅτι ἡδύνατο νὰ ἐπωφεληθῇ τῆς διχονοίας τῶν ἰταλίδων πόλεων. Ὅθεν, ὡσεὶ θέλων νὰ δοκιμάσῃ τὰς διαθέσεις τῶν κατοίκων, ἔπεμψε τὸν γραμματέα αὐτοῦ Σιχέριον εἰς Μεδιόλανον, ὅπως ἀπαιτήσῃ τὴν ἀναγνώρισιν τῶν ἀρχαίων δικαιωμάτων τοῦ Λόδι καὶ τοὺς κατὰ διαβάσιν τῶν αὐτοκρατόρων πληρωνομένους φόρους, συνισταμένους εἰς τὰ ἀναγκαῖα δι' αὐτοὺς καὶ τὴν συνοδίαν τῶν τρόφιμα (Φύδερο): τὴν προπαρασκευὴν καταλυμάτων (Μανσιονάτικο): καὶ τὴν ἐπισκευὴν τῶν τε γεφυρῶν καὶ τῶν ὁδῶν (Παράτα).

Ὁ Σιχέριος, παρουσιασθεὶς ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου τοῦ Μεδιολάνου, ἐξέθετο τὰ τῆς ἀποστολῆς του καὶ ἔδειξε τὰ πληρεξούσια του.

Οἱ Μεδιολανοὶ, ἀντὶ ἄλλης ἀπαντήσεως, ἤρπαξαν αὐτὰς τῶν χειρῶν του, καὶ ὀδριστικῶς ἐνώπιόν του τὰς κατεπάτησαν. Ὁ Σιχέριος μόλις ἐσώθη φυγῶν, ὅσον ἡδύνατο ταχύτερον.

Οἱ Λόδιοι, βλέποντες ὅτι ἡ βοήθεια ἦτο μακρὰν καὶ οἱ Μεδιολανοὶ πλησίον, ἔπεμψαν χρυσὴν κλεῖδα πρὸς τὸν Φρειδερίκον ἱκετεύοντες αὐτὸν νὰ σπεύσῃ.

Οἱ δὲ Μεδιολανοὶ, συναισθανθέντες ὅτι ἔπραζον κακῶς, ἔπεμψαν ἐπίσης πρὸς αὐτὸν χρυσὸν κύπελλον πλήρες νομισμάτων, ὅπερ ὁμῶς δὲν ἐγένετο δεκτόν.

Ἦτο ὁ Ὀκτώβριος τοῦ 1154, ὅτε ὁ Φρειδερίκος, ἄγων μετ' αὐτοῦ πολυάριθμον συνοδίαν βιρόνων, ἐν οἷς συγκατελέγετο καὶ αὐτός ὁ ἀντίζηλός του Ἑρρίκος ὁ Δεῦτερος, πάντων φερόντων ὠραιότατας πανοπλίαις καὶ πολυτελεῖς περιβολάς, ἔλαβε τὴν διὰ τῆς κοιλάδος τοῦ Τρέντου εἰς Ἰταλίαν ἄγουςαν.

Ἡ συνοδία αὕτη, διατρίψασα μικρὸν παρὰ τὰς ὁχθὰς τῆς λίμνης τοῦ Γάρδα, ἐβάδιζε κατ' εὐθείαν εἰς τοὺς λειμῶνας τῆς Ρογκάλιας, ὅπου κατ' ἀρχαίον ἔθος συνήρχοντο αἱ ἐθνικαὶ δίκαιται.

Ἐκεῖ ὁ Φρειδερίκος, μετὰ μεγίστης χαρᾶς, ἤκουσε τὰς κατ' ἀλλήλων καταγγελίας τῶν ἰταλίδων πόλεων, ἰδίως τὰς κατὰ τοῦ Μεδιολάνου. Ἀναχωρῶν ἐκ Γερμανίας δὲν εἶχεν ἔτι ἀποφασίσῃ ἂν τὸ Μεδιόλανον ἢ τὴν Παυίαν θὰ κατέστρεφε, καὶ ἐν Ρογκάλια, μόνον ἀπεφάσισε τὴν καταστροφὴν τοῦ Μεδιολάνου, διότι ἡ πόλις αὕτη ἐφάνη ὅτι θὰ ἀνθίστατο αὐτῷ ἐπὶ μακρόν. Κηρύξας τὴν λήξιν τῆς διαίτης, διέταξε τοὺς Μεδιολάνου ἀντιπροσώπους Ὁβέρτον Δελλόρτον καὶ Γεράρδον Νίγγρον νὰ ὀδηγήσωσιν αὐτὸν τε καὶ τὸν στρατὸν του εἰς Ναβάραν.

Οἱ ἀντιπρόσωποι οὗτοι, ὡς ἀγαθοὶ πόλιται, ἐκράτουν τοὺς αὐθάδεις ἐκείνους ὅσον ἡδύνατο μακρότερον τῆς πατρίδος τῶν, ὀδηγοῦντες αὐτοὺς δι' ὁδῶν δυσβάτων, ὑπὸ τὴν πρόφασιν ὅτι οὕτω θὰ ἔφθανον ταχύτερον.

Ἡ τύχη ἐματαίωσε τὸ συντόν τοῦτο σχέδιον. Αἱ ραγδαῖαι βροχαὶ εἶχον καταστρέψῃ τὰς ὁδοὺς, καὶ τὰ τρόφιμα ἐσπένιζον.

Ὁ Φρειδερίκος, ὅστις εἶχεν ἀναθέσῃ τὴν τροφοδοσίαν τοῦ στρατοῦ εἰς τοὺς Μεδιολανούς, ὅπως λάβῃ ἀφορμὴν πρὸς ῥῆξιν, ἐφάνη ὀργισθεὶς λίαν ἐπὶ τῇ τοιαύτῃ ἐλλείψει. Ἐξεδιωξεν αὐτοὺς ἀπὸ τοῦ στρατοπέδου του, ἐλεηλάτησε τὴν χώραν τοῦ Μεδιολάνου, ἔκαυσε τὰς ἐπὶ τοῦ Τικίνου γεφυράς καὶ κατεδάφισε τὰ κάλλιστα φρούρια Ροζάτε, Τρεκάτε, Γαλιάτε καὶ Μούμια.

Οἱ Μεδιολανοὶ προσεπάθησαν νὰ καταπύνωσιν αὐτὸν δι' ἱκεσιῶν καὶ δώρων, ἀλλ' ἀπεκρούσθησαν ἀγροίκως.

Ἐκ τούτου, ἐρεθισθέντες καὶ ἀποδιδόντες εἰς λαθὸς τῶν ἀντιπροσώπων τῶν ὅ,τι ἦτο ἀπόρροια τῶν κακῶν τοῦ Φρειδερίκου προθέσεων, ἐξηγέρθησαν κατ' αὐτῶν, καὶ τοῦ Ὁβέρτου Δελλόρτου κατεδάφισαν ἄχρι θεμελίων τὴν οἰκίαν — τοῦτο δὲ ἀποδεικνύει ὅτι εὐεργετῶν τις τοὺς ὁμοίους του διαπράττει συχνάκις ἐγκλημα, ὅπερ δέον νὰ τιμωρῇται αὐστηρότατα.

Ὁ Φρειδερίκος, ὅπως εὐχαριστήσῃ τὸν Γουλλιέλμον μαρκήσιον τοῦ Μομφερράτου, ἐξεστράτευσε κατὰ τοῦ Ἀστι καὶ τοῦ Κέοι.

Εὐρὼν τὰς πόλεις ταύτας ἐρήμους, τὴν μὲν πρώτην κατεδάφισε, τὴν δὲ δευτέραν ἐπυρπόλησε. Εἶτα ἐξεστράτευσε κατὰ τῆς Τορτόνας, προφασιζόμενος ὅτι ἡ πόλις αὕτη εἶχε προσβάλῃ πολλάκις τὴν Παυίαν, πράγματι ὁμῶς διότι ἦτο σύμμαχος τοῦ Μεδιολάνου.

Μακρὰ λίαν — καίπερ πλήρης δακρύων — θὰ ἦτο ἡ ἀφήγησις τοῦ κατὰ τῆς πόλεως ταύτης ἐξολοθρευτικοῦ πολέμου, διότι δὲν ἠθέλησε ν' ἀρνηθῇ τὴν εἰς τὸ Μεδιόλανον δοθεῖσαν πίστιν.

Πολιορκηθεῖσα στενωπὸς ἐξ Ἀνατολῶν, δυσμῶν καὶ βορρᾶ, ἀντέστη ἐρωμμένως. Καίπερ ἔβλεπε τοὺς αἰχμαλωτιζομένους τῶν πολιτῶν τῆς ἀπαγχονιζομένου ὑπὸ τοῦ βροχάρου ἐχθροῦ, δὲν ὑπέκυπτε.

Ἐπὶ 62 ὅλας ἡμέρας, ἀπέκρουσε τοὺς ἐχθροὺς ἀπὸ τῶν τειχῶν τῆς.

Τὰς ὑπὸ τὴν ἀκρόπολιν Ρουβέαν ὑπονόμους ἐματαίω δι' ἀνθυπονόμων. Ἀλλ' ἐπὶ τέλους, ἐκλιπόντων τῶν τροφίμων καὶ τοῦ ὕδατος, ὅπερ ἦν τλεῖ ἐξωθεν τῆς πόλεως, ἀναμιχθέντος ὑπὸ τῶν πολιορκητῶν μετὰ πίστεως, θείου καὶ ἄλλων ἀκαθαρσιῶν, ἠναγκάσθη νὰ παραδοθῇ. Ὁ Φρειδερίκος ὑπεσχέθη νὰ μὴ τὴν καταστρέψῃ ἀλλά, γενόμενος αὐτῆς κύριος, διέταξεν εἰς τοὺς ἐκ Παυίας συνεκστρατεύσαντας αὐτῷ νὰ τὴν κατεδάψωσιν. Οἱ κάτοικοι, ἐν μέσῳ χειμῶνι, μείναντες ἄστεγοι, περιεπλανῶντο ἐπαίτουντες ἐν οἰκτρᾷ καταστάσει. Ὁ δὲ σεβάσμιος ἡγούμενος τοῦ

Βανιόλου, ὅστις εἶχε συντελέσῃ εἰς τὴν συνομολόγησιν τῆς συνθήκης, θλιβεὶς ἐπὶ τῇ τοιαύτῃ προδοσίᾳ, ἀπέθανεν ἐκ τοῦ ἄλγους.

Ὁ Φρειδερίκος, στεφθεὶς βασιλεὺς ἐν Παυίᾳ, ἔλαβε τὴν εἰς Ρώμην ἄγουςαν.

Ἀδριανὸς ὁ Δ', διαδεχόμενος τότε τὸν Ἀναστάσιον Δ', ἐνεκαίνισε τὴν ἐξουσίαν αὐτοῦ διὰ τινος αὐστηροτάτης πράξεως. Εὐρὼν πολεμίαν αὐτῷ τὴν Ρώμην, ἐνεκα τῶν ἐνεργειῶν τοῦ ἐκ Βρεσκίας Ἀρνάλδου, ἀφώρισεν αὐτήν.

Οἱ Ρωμαῖοι, ὅπως ἀπαλλαγῶσι τοῦ ἀφορισμοῦ, παρεκάλεσαν τὸν Ἀρνάλδον ν' ἀπέλθῃ ἀλλαχοῦ. Οὗτος, ὑπέκρινε εἰς τὴν ἀνάγκην, κατέφυγεν εἰς Ὀτρίκολι, φρούριον τῶν κομήτων τῆς Καμπανίας. Ὁ Ἀδριανὸς ὁμῶς ἤθελε τὸν θάνατόν του... καὶ πράγματι δὲν ἦτο ἀκίνδυνος δι' αὐτόν, ἐνόσφ' ἔζη.

Ψυχὴ θερμουργός, εὐγλωττότατος, αὐστηρότατος τὴν μορφήν, καὶ ἔτι μάλλον τὰ ἦθη, ἡγάπα τὴν ἀρχαίαν ἐλευθερίαν, ἣν οἱ σύγχρονοι αὐτῷ οὔτε ἐνόουν, οὔτε ἤθελον νὰ ἐννοήσωσι. Διακούσας ἐν Παρισίαις τῶν μαθημάτων τοῦ διασήμε Πέτρου Ἀβελάρδου, ἤρξατο πρῶτον ἐν Βρεσκίᾳ, εἶτα ἐν Ρώμῃ, νὰ καταφέρεται κατὰ τῶν καταχρήσεων τῶν κληρικῶν, αἵτινες τότε δὲν ἦσαν ὀλίγοι, καὶ κατ' αὐτῶν ἔτι τῶν ἐκφραλισθέντων Παπῶν.

Ἐκήρυσεν ὅτι οἱ κληρικοὶ ἔδει νὰ ἦναι ἀκτήμονες καὶ νὰ μὴ ἔχωσι κοσμικὴν ἐξουσίαν, διότι οὔτε ὁ ἅγιος Πέτρος, οὔτε ὁ ἅγιος Λέων εἶχον, καὶ ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς εἶχεν ἀπαγορεύσῃ αὐτὴν ρητῶς. Ἀνεμίγνυε ρήσεις τοῦ Τίτου Λιβίου μετὰ τῶν τοῦ Εὐαγγελίου τὸν Καμίλλον καὶ τὸν Σκηπίωνα μετὰ τῶν ἀποστόλων Πέτρου καὶ Παύλου· τὰ ἑρᾶ μετὰ τῶν κοσμικῶν.

Περὶ τούτων, ἡδιαφόρου οἱ λαοί. Ἀλλ' ὅτε ἀφαρπαζόμενος διελάμβανε περὶ τῶν μελλόντων, προφητεύων τὴν ἀπὸ τῶν ἐρειπίων ἀναγέννησιν τοῦ Καπιτωλίου, τῆς συνέσεως καὶ τῆς ἀνδρείας τῶν ἀρχαίων Ρωμαίων, τῆς Γερουσίας, ἣν ἔτρεμον καὶ ἐσέβοντο τὰ ἔθνη, ἐξεγείροντο ἐνθουσιῶντες καὶ ἐνόμιζον ὅτι ἐβλεπον ἐπαναλαμβάνοντα τὰς θριαμβευτικὰς πτήσεις τοῦ τὸν φοβερὸν ἀέτον.

Περὶ Πάπα, καρδιανάλων καὶ ἐκκλησιῶν, οὐδ' ἐσκέπτοντο πλέον.

Ὑπατοὶ, δήμαρχοι καὶ Γερουσία ἀπησχόλουν πάντας.

Εἰς ταῦτα, ἀρκοῦντα αὐτὰ καθ' ἑαυτά, πρὸς καταδίκην τοῦ Ἀρνάλδου, προσετέθησαν καὶ τινες θεωρίαι λεληθανσμέναι, περὶ τοῦ μυστηρίου τῆς ἀγίας Τριάδος, ἃς ὁ Ἀρνάλδος εἶχε διδαχθῇ ἰσως ὑπὸ τοῦ διδασκάλου τοῦ Ἀβελάρδου, ὃν τῷ 1110 κατεδίκασεν ἡ σύνοδος τοῦ Σοκσῶν ἵνα παραδῶσῃ ἰδίᾳ χειρὶ εἰς τὸ πῦρ τὸ βιβλίον, ἐν ᾧ τὸ ἱερὸν τοῦτο θέμα διεπραγματεύετο. Ἡ ὑπὸ Ἰννοκεντίου τοῦ Β' συγκληθεῖσα δευτέρα σύνοδος τοῦ Λατερανοῦ διεκήρυξε τὸν Ἀρνάλδον αἰρετικόν, καὶ κατεδίκασεν αὐτὸν ὡς ἀφωρισμένον. Ὁ Ἀρνάλδος κατέφυγεν εἰς Κωνσταντίαν. Καταδιωχθεὶς ὁμῶς καὶ ἐκεῖ

ὕπὸ τοῦ ἁγίου Βερνάρδου, κατέφυγεν εἰς Ζυρίχην, ἔνθα διέμεινεν ἐπὶ τινὰ καιρὸν ἐν ἀσφαλείᾳ.

Ἀλλὰ μετὰ τὴν ἐξορίαν τοῦ Ἀρνάλδου δὲν ἔπαυσαν καὶ αἱ ἐν Ρώμῃ ταραχαί. Ὁ Ἰννοκέντιος δέ, μὴ δυνήσεις νὰ ἐπαναφέρῃ τὴν ἡσυχίαν, ἀπέθανεν ἐκ τῆς λύπης. Λούκιος ὁ Β', περιβληθεὶς τὰ παπικὰ ἄμφια, ἠθέλησε ν' ἀνέλθῃ τὸ Καπιτώλιον, ἀλλὰ πληγεὶς ὑπὸ λίθου κατὰ τὸν κρόταφον, ἔπεσε νεκρὸς.

Ὁ Εὐγένιος Γ' ἠναγκάσθη νὰ φύγῃ, καταλιπὼν τὴν ἐκκλησίαν εἰς τὴν Θείαν Πρόνοιαν, διότι ἐπεισθὲν ὅτι μάταια ἦσαν πάντα τὰ γήινα μέσα. Ἐπὶ Εὐγενίου, ὁ Ἀρνάλδος, ἀνακληθεὶς εἰς Ρώμην, ἔμεινεν ἐκεῖ ἄχρι τοῦ 1155, ἐργαζόμενος ἀόκνως ὑπὲρ τοῦ μεγαλείου λαοῦ καταδικασθέντος ὑπὸ τῶν οὐρανῶν ἵνα ζῇ ἐν τῷ μέλλοντι μικρὸς. Ὁ Ἀδριανὸς ἀπήτησε τὸν Ἀρνάλδον παρὰ τοῦ Φρειδερίκου, οὗτος δέ, ποθὼν νὰ στεφθῇ ὑπὸ τοῦ Πάπα, συνέλαβε τὸν βαρὸν, παρ' ᾧ εἶχε καταφύγῃ ὁ Ἀρνάλδος, καὶ τὸν ἐξανάγκασε νὰ παραδώσῃ αὐτόν. Συνοδεύμενος ὑπὸ πολυαριθμῶν ἐνόπλων, ὁ δυστυχὴς Ἀρνάλδος μετεφέρθη εἰς Ρώμην, ὅπως τιμωρηθῇ ἐπ' αὐτοῦ τοῦ τόπου τοῦ ἐγκλήματος.

Ἡ πυρὰ ἀνηγέρθη... ἐτέθη τὸ πῦρ... αἱ φλόγες ἀνῆλθον... ἦσαν τὰ ἱμάτια του... οἱ πόδες του ἤρξαντο καίεσθαι... Καὶ ποῦ ἦτο ὁ λαός, ὃν ὁ Ἀρνάλδος ἤθελε νὰ καταστήσῃ μέγαν;... Αἱ φλόγες περιέβαλον τὰς σάρκας του... Οἱ ὀφθαλμοὶ του, ἀπελπισθέντες ἀπὸ πάσης ἀνθρωπίνης βοηθείας, ἀνυψώθησαν πρὸς τὸ στερέωμα... ἀλλὰ τὸ στερέωμα δὲν ἐκινήθη... Ἐπὶ τέλους ἐγένετο πτώμα... τέφρα... Καὶ ποῦ ἦτο ὁ λαός, ὃν ὁ Ἀρνάλδος ἤθελε νὰ καταστήσῃ μέγαν;... Ἡ τέφρα, συλλεγεῖσα, διεσκεδάσθη εἰς τὸν ἀνεμὸν... Ὁ λαὸς ἔδραμεν, ὠρύετο, ἐθορύβει... ἤθελε νὰ τὸν σώσῃ.

Ω! πόσον γελωτοποιὸς θὰ ἦτο ἀνθρωπίνη γενεά, ἂν μὴ τὸσον συχνὰ ἐπροκάλειε τὰ δάκρυα!...

Ὁ Φρειδερίκος, πορευόμενος εἰς Βιτέρβον, συνήντησε τὸν πάπαν Ἀδριανὸν εἰς τὰς πεδιαδας τοῦ Σούτρι.

Ἡ συνήθεια ἀπῆτει ὅπως οἱ ἡγεμόνες, συναντῶντες τὸν Πάπαν, γονυπετῶσιν, ἀσπάζονται τὸν πόδα του, κρατῶσιν αὐτῷ τὸν ἀναβολέα καὶ σύρῳσιν ἀπὸ τοῦ χαλινοῦ τὸν ἵππον του, ἐπὶ ἐννέα δλα ρωμαϊκὰ βήματα.

Ὁ Σιγβόρ, ἀπαξίῳν τὰς τοιαύτας ἐθιμοτυπίας, ἐπορεύθη εὐθαρσῶς εἰς συνάντησιν τοῦ Ἀδριανοῦ, ἀλλ' οὗτος τὸν ἀπώθησεν, ἀρνήθεις αὐτῷ τὸν ἀσπασμὸν τῆς εἰρήνης.

Οἱ καρδιναλίοι ἔφυγον ἔντρομοι εἰς Σίβιτα-Καστελλάναν.

Ἡ ρῆξις ἐφαίνετο ἐπικειμένη... ἀλλ' αἰφνης ὁ Φρειδερίκος, παρακινηθεὶς ἐκ τοῦ παραδείγματος Λοθαρίου τοῦ Β', συγκατετέθη νὰ πράξῃ ἐν Νέπι ὅ,τι ἠρνήθη νὰ πράξῃ ἐν Σούτρι. Οὕτω δέ, φιλιωθείς μετὰ τοῦ Πάπα, ἔλαβε μετ' αὐ-

τοῦ τὴν εἰς Ρώμην ἄγουσαν. Λέγεται ὅτι ὁ Φρειδερίκος, ἐκτελὼν τὰ τῆς ἐθιμοτυπίας ταύτης, ὑπέπεσεν εἰς λαθὸς, λαβὼν τὸν ἕτερον ἀναβολέα. Παρατηρήσαντος δ' αὐτῷ τοῦτο ἐνὸς τῶν τοῦ Ποντίφηκος οἰκετῶν, ἀπήντησεν: «Οὐδέποτε ἐχρημάτισεν ἱπποκόμος,...» θελήσας διὰ τούτου νὰ προσβάλῃ τὸν Πάπαν Ἀδριανόν, ὡς ἐκταπεινὸν οἴκου τὸ γένος ἔλκοντα, ὥσανει μὴ ἦτο μειζων δόξα ἐκ μικροῦ τις νὰ γίνῃ ἰσχυρὸς, ἢ γεννηθεὶς μέγας νὰ διατηρήσῃ τὸ μεγαλεῖόν του.

Ἐνθ' δὲ οὕτω προσήγγιζον εἰς Ρώμην, προσήλθεν εἰς τὸν Φρειδερίκον μεγαλοπρεπὴς πρεσβεία τῆς τε Γερουσίας καὶ τοῦ λαοῦ τῶν Ρωμαίων, ἥτις εἶπεν αὐτῷ:

— Μείψετε, βασιλεῦ, ἡμεῖς, ἀπὸ ξένου, ὃς ἦσθε, ἀνυψώσαμεν ὑμᾶς εἰς τὴν τιμητικὴν θέσιν τοῦ ἡμετέρου συμπολίτου καὶ ἡγεμόνος.

Καὶ ἐξηκολούθησαν οὕτως, ἄχρις οὗ ἐπὶ τέλους ἐξέθηκάν τοὺς ὅρους, ὑφ' οὓς ἔμελλε νὰ γίνῃ ἡ στέψις, ἥτοι τὴν πληρωμὴν 5,000 λιτρῶν χρυσοῦ καὶ τὴν ἀναγνώρισιν τοῦ δικαιώματος τῆς αὐτοδιοικήσεως εἰς τὴν Γερουσίαν. Ὁ Φρειδερίκος, μόλις συκρατῶν τὴν ὀργὴν του, ἀπήντησεν:

— Ἡ Ρώμη πρὸ πολλοῦ δὲν εἶναι ἄλλο ἢ ψιλὸν ὄνομα. Ψεῦδεσθε, ἂν τολμήσετε νὰ ἰσχυρισθῆτε ὅτι εἶμαι ὑμέτερος ἡγεμὼν, τῇ ἐκουσίᾳ ὑμῶν ἐκλογῇ. Κάρολος ὁ Μέγας καὶ ὁ Ὄθων ἐνίκησαν ὑμᾶς διὰ τῶν ὀπλῶν, καὶ ἐγὼ εἶμαι κύριος ὑμῶν, νομίμῳ κτήσει... Ἀπέλθετε.

Ἀφικόμενος εἰς Ρώμην, ἐστρατοπέδευσεν ἔξω τῶν τειχῶν. Εἶτα, τῇ συμβουλῇ τοῦ Ποντίφηκος, ἀπέστειλε 1000 ἱππεῖς ἵνα καταλάβωσι τὴν λεγομένην Πόλιν τοῦ Λέοντος (città Leonina), καὶ τὴν ὑπὸ τὸ φρούριον τοῦ ἁγίου Ἀγγέλου γέφυραν. Μεθ' ὅ, μεταβὰς εἰς ἅγιον Πέτρον, ἔλαβεν ἀπὸ τῶν χειρῶν τοῦ Πάπα τὸ σκήπτρον, τὸ ξίφος καὶ τὸ στέμμα, ἐπευφημημοῦντος τοῦ στρατοῦ.

Οἱ Ρωμαῖοι, συνελθόντες ἐπὶ τοῦ Καπιτωλίου, ἀπεφάσισαν νὰ μὴ ἀνεχθῶσι τὴν τὸσον προφανῇ περιφρόνησιν, ὅθεν προσέβαλον τὴν πόλιν τοῦ Λέοντος καὶ ἐφόνευσαν πάντας τοὺς ἐκεῖ Γερμανούς.

Φοβερὰ μάχη συνήρθη πρὸ τοῦ ἁγίου Ἀγγέλου. Οἱ Ρωμαῖοι ἐπολέμησαν κρατερῶς ἄχρι τῆς νυκτός, ὅτε ἀπεμακρύνθησαν, ἀπολέσαντες 1200 ἄνδρας. Ἀλλὰ καὶ οἱ Γερμανοὶ, θεωροῦντες ἑαυτοὺς ἡκιστα ἀσφαλεῖς, ἀπεσύρθησαν εἰς Τιβόλι, ἔνθα ὁ Πάπας ἠύλογγεσε τοὺς στρατιώτας, παρασχὼν αὐτοῖς ἄφεισιν ἁμαρτιῶν καὶ διακηνόζας ὅτι: Δὲν εἶναι ἁμάρτημα ἢ πρὸς διατήρησιν τῶν ἡγεμόνων χύσις τοῦ αἵματος, ἀλλ' ἐκδίκησις τῶν δικαιωμάτων τῆς αὐτοκρατορίας.

Ὁ Φρειδερίκος, καταλιπὼν τὸν Πάπαν εἰς Τιβόλι, ἔστρεψε τὰ ὅπλα κατὰ τῆς πόλεως Σπολέτι, ἣν ἐχθρεύετο ὡς φυλακίσασαν τὸν Γουίλντν Γουέρραν καὶ ἀρνήθεισαν τὴν πληρωμὴν φόρου τινός. Κατατροπώσας τοὺς κατοίκους, ἐλεηλάτησε καὶ ἐπυρπόλησε τὴν πόλιν.

Ἀχρι τῆς στιγμῆς ἐκείνης, πᾶσαι αἱ ἐπιχειρήσεις αὐτοῦ εἶχον στεφθῇ ὑπὸ ἐπιτυχίας, καὶ θὰ κατέκτα βεβαίως καὶ αὐτὴ τῆς Νεαπόλεως τὸ βασίλειον, ἂν οἱ βαρὸνοι αὐτοῦ, οἵτινες εἶχον ἀναλάβει τὴν ὑποχρέωσιν νὰ ὑπηρετήσωσιν ὑπὸ τὰς σημαίας του δύο ἔτη, θέλοντες νὰ ἐπανεέλθωσιν εἰς τὰς ἐστίαις τῶν, μετ' ἐξανάγκας αὐτὸν ἐν ἀγκῶνι νὰ τοὺς ἀπολύσῃ, — ἀκολουθήσας αὐτοὺς μετ' οὐ πολὺ καὶ ἐκεῖνος ἐν εὐαρίθμῳ συνοδίᾳ, διὰ τῆς Ρωμάνικας.

Οἱ κάτοικοι τῆς Βερώνης, ἐπειδὴ καὶ ἡ πόλις αὐτῶν εἶχε τὸ προνόμιον νὰ μὴ διέρχωνται τῆς χώρας τῆς αὐτοκρατορικῆς στρατοῖ, ἠτοίμασαν αὐτῇ γέφυραν ἐπὶ τοῦ Ἀθέσεως, προτιθέμενοι, ἀφ' οὗ μέρος τῆς αὐτοκρατορικῆς συνοδίας ἤθελε διέλθῃ τὴν γέφυραν, ῥίπτοντες ἀνωθί αὐτῆς εἰς τὸν ποταμὸν σχεδίας πλήρης χύματος, νὰ τὴν καταστρέψωσι, καὶ οὕτω διαιροῦντες τοὺς αὐτοκρατορικοὺς νὰ τοὺς ἐξολοθρεύσωσιν. Ἀλλ' ἡ βλάβη ἔπεσεν ἐπὶ κεφαλῇ τῶν κακὰ βουλευσάμενων, διότι οἱ Γερμανοὶ, καταδιωκόμενοι ὑπὸ τῶν κατοίκων τῶν περιχώρων, διέβησαν τὴν γέφυραν τρέχοντες καὶ ἐσώθησαν, οἱ δὲ καταδιώκοντες αὐτοὺς, καταστραφεῖς τῆς γεφύρας, διηρέθησαν, καὶ οἱ ἐντεῦθεν μείναντες τοῦ ποταμοῦ ἠναγκάσθησαν νὰ μείνωσι θεαταὶ τοῦ οἰκτροῦ ὀλέθρου, ὃν οἱ ἐκεῖθεν αὐτοῦ σύντροφοὶ τῶν ὑπέστησαν.

Αὕτη ὑπῆρξεν ἡ πρώτη εἰς Ἰταλίαν ἐκστρατεία τοῦ Φρειδερίκου. Ἦν ἱστορεῖ λεπτομερῶς ὁ Ὄθων Φριζιγγεν, υἱὸς τοῦ Λεοπόλδου τῆς Αὐστρίας. Ἐτέρας ἐξ ἡ ἀφηγηθῶμεν βραδύτερον, μετὰ μειζονος βραχυλογίας, πλήρεις κακουργημάτων.

Ἦδη ἀναγκαζόμεθα, ἐξ αὐτῆς τῆς φύσεως τῆς ἡμετέρας ἱστορίας, νὰ διαλάβωμεν διὰ βραχέων τὰ κατὰ τὸ βασίλειον τῆς Νεαπόλεως.

Οἱ Νορμανδοὶ, ἀσπασθέντες τὸν χριστιανισμόν, μετὰ τὴν κατάκτησιν τῆς Νειστρίας, ἐπόθησαν μεγάλως νὰ μεταβῶσιν εἰς προσκύνῃσιν τῶν ἁγίων τόπων. Ἐπανερχόμενοι εἰς τὴν πατρίδα τῶν ἐξ Ἱεροσολύμων, διήλθον διὰ τῆς Ἀπουλίας, ἔνθα προσεκύνησαν τὰς ἱερὰς μονὰς τῶν ὁρέων Γαργάνου καὶ Κασσίνου.

Τῷ 1016, ἐκατὸν τῶν Νορμανδῶν τούτων, διελθόντες διὰ τοῦ Σαλέρνου, διοικουμένου τότε ὑπὸ τοῦ δουκὸς Γουαϊμάρου τοῦ Γ', εἶδον μετ' ἐκπλήξεως στίφος Σαρακηνῶν, ἀποβάντων εἰς τὴν παραλίαν καὶ ἀπαιτούντων φόρον παρὰ τῆς πόλεως, — εἶδον αὐτοὺς, περιμένοντας τὴν πληρωμὴν τοῦ φόρου τούτου, καὶ εὐωχουμένους ἀμερίμῳ παρὰ τὴν ἀκτὴν, — καὶ ἐξεπλάγησαν ἔτι μᾶλλον, ἰδόντες τοὺς κατοίκους τοῦ Σαλέρνου, ἀντὶ νὰ παρασκευάζωνται πρὸς μάχην, ἐτοιμαζομένους ἵνα ἀποτίσωσι τὰ αἰτηθέντα. Αἰσχυνθέντες δὲ ἐπὶ τούτῳ, ἐξήλθον τῆς πόλεως καὶ ἐπέπεσον κατὰ τῶν Σαρακηνῶν, ὧν πολλοὺς κατέσφαξαν, ἐξαναγκάσαντες εἰς φυγὴν τοὺς λοιποὺς.

Ὁ Γουαϊμάρους ὑπεδέξατο τοὺς νικητὰς ἐνθουσιωδῶς.

Ἡθέλησεν ἐφ' οἱαδήποτε θυσίᾳ, νὰ τοὺς κρατήσῃ, ἀλλ' ἐκεῖνοι ἠρνήθησαν, ὑποσχεθέντες ὅτι θὰ ἐπεμπον αὐτῷ τινὰς τῶν συμπολιτῶν των. . . λαβόντες δὲ πλούσια δῶρα, ἀπῆλθον.

Ἀφικόμενοι εἰς τὴν πατρίδα των, ἐξήρουν τὴν χώραν τῆς Ἰταλίας, ἐδείκνυνον τὰ χρυσὰ καὶ τὰ μεταξωτά, ἅτινα εἶχον δωρηθῇ αὐτοῖς, καὶ πρὸ πάντων τοὺς καρπούς, οὓς εἶχον φέρῃ μεθ' ἑαυτῶν, καὶ οὓς πάντες εὗρισκον γευστικωτάτους.

Ταῦτα πάντα συνέτεινον, ὅπως πολλοὶ τῶν συμπολιτῶν των ἀποφασίσωσι ν' ἀπέλθωσιν εἰς Ἀπουλίαν. Ἐκ τούτου ἐπῆλθεν ὑπὸ τῶν Νορμανδῶν κατάκτησις τοῦ βασιλείου τῆς Νεαπόλεως.

Πρῶτος ἦλθεν εἰς Ἰταλίαν ὁ Δρεγγότος, ἀλλ' ἄνευ μεγάλης ἐπιτυχίας.

Εὐτυχέστερος τούτου ὑπῆρξε, τῷ 1035, ὁ Ταγκρέδης τῆς Ἀλταβίλλας μετὰ τῶν δώδεκα αὐτοῦ υἱῶν. Οὗτοι τασσόμενοι ὑπὸ τὰς σημαίας, ὅτε μὲν τούτου, ὅτε δὲ ἐκείνου τῶν δουκῶν, πωλοῦντες τὸν βραχιονά των πρὸς ἐξασθένειν πάντων, εἰς τοσοῦτον περιήλθον ἰσχύος, ὥστε ὁ πάπας Λέων ὁ Θ', φοβηθεὶς διὰ τὰς ρωμαϊκὰς χώρας του, ἐκήρυξε κατ' αὐτῶν σταυροφορίαν. Ἀλλὰ, καίπερ βοηθούμενος ὑπὸ Γερμανῶν, Ἑλλήνων, Καμπανῶν καὶ Ἀπουλῶν, ἠττήθη ἐν τῇ μάχῃ τῆς Σιβιτέλλας, γενομένην τὴν 18 Ἰουνίου 1053, καὶ ἔπεσεν αἰχμάλωτος εἰς χεῖρας Οὐμφρίδου τοῦ Σιδηροχειροῦ, κόμητος τῆς Ἀπουλίας καὶ πρωτοτόκου τοῦ Ταγκρέδου τῆς Ἀλταβίλλας υἱοῦ.

Ὁ Οὐμφρίδος μετεχειρίσθη τόσον εὐγενῶς τὸν πάπαν, ὥστε ἀπὸ ἐχθροῦ κατέστησεν αὐτὸν φίλον του καὶ τὸν ἔπεισε νὰ τὸν περιβάλῃ, ἐπ' ὀνόματι τοῦ Ἁγίου Πέτρου, δι' ὧν τῶν τε γενομένων καὶ μελλουσῶν κατακτήσεών του, ἀντὶ ἐτησίου φόρου 8000 οὐγγιῶν χρυσοῦ.

Τὸν Οὐμφρίδον, ἀποθανόντα, διεδέξατο Ροβέρτος ὁ Γουισκάρδος. Αἱ κατακτήσεις τοῦ ἥρωος τούτου ὑπῆρξαν τόσον πολλαὶ καὶ τόσον καταπληκτικαί, ὥστε οἱ ἀρχαῖοι χρονογράφοι ἀποδίδουσιν αὐτάς, οὐχὶ τόσῃ εἰς τὴν ἀνδρείαν του, ὥσθ εἰς θαῦμα. Οὗτος ἀπέθνηκεν ἐν Κεφαλληνίᾳ, τὸν Ἰούλιον τοῦ 1085, ὅτε παρεσκευάζετο νὰ ἐκστρατεύσῃ πρὸς κατάκτησιν τῆς Ἑλλάδος. Κατέλιπε δύο υἱούς: τὸν Ρογήρον, κόμητα τῆς Ἀπουλίας, καὶ τὸν Βοημόνδον.

Οὗτοι ἤρξαντο ἐρίζοντες πρὸς ἀλλήλους περὶ τῆς ἀρχῆς, ἄχρις οὗ ἡ προκηρυχθεῖσα κατὰ τῶν ἐν Παλαιστίνῃ Τούρκων σταυροφορία ἠνέφξεν εὐρύτατον στάδιον εἰς τὴν φιλοδοξίαν τοῦ Βοημόνδου, ὅστις μεταβὰς εἰς Συρίαν ἐκυρίευσεν τὴν Ἀντιόχειαν.

Ὁ Ρογήρος, μέινας ἐν ἡσυχίᾳ κύριος τῆς πατρικῆς κληρονομίας, ἀπέθανεν ἐν Μηλίτῃ (Melito) τὸν Ἰούλιον τοῦ 1101. Τοῦτον διεδέξατο ὁ υἱὸς αὐτοῦ Γουλιέλμος, ὅστις ἀποθανὼν ἐν Παλέρμῳ ἄτεκνος τῷ 1127, κατέλιπε τὰ Κράτη αὐτοῦ εἰς τὸν ἐξάδελφόν του Ρογήρον τὸν Β', υἱὸν τοῦ Ρογήρου Α', ὅστις ζῶντος ἔτι τοῦ

Γουισκάρδου εἶχε κατακτήσῃ τὴν Σικελίαν.

Ρογήρος ὁ Β' ὑπῆρξεν ἀνδρεὺς καὶ συνετὸς ἀνὴρ, καὶ τῇ συγκαταθέσει τοῦ ἀντιπάπα Ἀνακλήτου τοῦ Β' ἐφόρεσε βασιλικὸν στέμμα.

Ἐπὶ Λοθαρίου τοῦ Β', ἀπώλεσε καὶ ἀνεκτήσατο τὸ ἐντεῦθεν τοῦ Φάρου βασίλειον.

Ἡμαλῶτισε τὸν Πάπαν Ἰννοκέντιον τὸν Β' καὶ τὸν ἐξηνάγκασε νὰ ἐπικυρώσῃ τὴν εἰς αὐτὸν περιβολὴν τοῦ βασιλείου τῆς Σικελίας.

Ἐπὶ τέλους, μετὰ μακρὰν καὶ ἐνδοξὸν βασιλείαν, ἀπέθνηκεν ἐν Πανόρμῳ, τὸν Φεβρουάριον τοῦ 1153, καταλιπὼν διάδοχον αὐτοῦ Γουλιέλμον τὸν Α', τὸν ἐπικληθέντα *Μοχθηρον*, ὅστις ἐβασίλευσεν ἐπὶ Βαρθαρόσσα.

Ἡ βασιλεία τοῦ Γουλιέλμου τούτου, ὑπῆρξε λίαν τετραγαγμένη, οὐχὶ τόσῃ ἔνεκα ἐξωτερικῶν πολέμων, ὥσθ ἔνεκα ἐσωτερικῶν ἐπαναστάσεων.

Ὁ Μάτων, ἐξ ἀφανοῦς οἰκογενείας τοῦ Βάρι, ἀνῆλθεν εἰς τοσοῦτον ἰσχύος καὶ τόσον μεγάλην ἐπιρροὴν ἐνήσκει ἐπὶ τοῦ πνεύματος τοῦ βασιλέως, ὥστε διεχειρίζετο ἅπασαν τὴν ἐξουσίαν.

Ἡ ἀλαζονία τοῦ ἀνδρὸς τούτου ὑπῆρξε τοιαύτη, ὥστε ἀπῆτησεν ἀπὸ τῶν μοναχῶν τοῦ Μοντεκασσίνου ὅπως ἐν τῷ βιβλίῳ αὐτῶν τῶν θανάτων — ἐνῷ κατέγραφον μόνον Πάπας, αὐτοκράτορας κτλ. — καταγράψωσι καὶ τὸν θάνατον τῶν γονέων του.

Οἱ δὲ μοναχοί, — ἐπειδὴ ἡ κολακεία εἶναι νόσος πάσης ἐποχῆς: — ἔγραψαν ἐν τῷ βιβλίῳ των: — *Curazza mater Madii Magni Admirati Admiratorum obiit VII K. Augus. Et Leo Pater Admirati Admiratorum obiit VI I. Sept.*

Μεθ' ὃ μὴ ἔχων ἄλλο τι νὰ ἐπιθυμήσῃ, ὦν ὑπουργὸς καὶ μέγας ναύαρχος τῶν ναυάρχων, ἄλλα συνέλαβε παρτολμώτερα σχέδια. Ἐγένετο ἐραστής τῆς βασιλίσσης, ἀπένειμε τοὺς πρώτους στρατιωτικὸς βαθμοὺς εἰς τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ καὶ τὸν υἱόν. Τὸν ἀνεψιὸν του Σίμωνα διώρισε μέγαν θησαυροφύλακα τοῦ Κράτους διὰ δὲ τῶν γάμων τῆς θυγατρὸς του ἡλπισε νὰ προσελκύσῃ τὸν Μάριον Βονέλλον, ἕνα τῶν ἰσχυροτέρων ἱπποτῶν τοῦ βασιλείου. Ἐπρότεινε πρὸς τὸν Πάπαν Ἀλέξανδρον, ὅπως, — κατὰ τὸ παράδειγμα τοῦ Πάπα Ζαχαρίου, ὅστις εἶχε κηρύξῃ τὸν Χιλδερίκον ἔκπτωτον τοῦ θρόνου τῆς Γαλλίας — ἐκθρονίσῃ καὶ οὗτος τὸν Γουλιέλμον καὶ ἀναβιβάσῃ αὐτὸν ἐπὶ τοῦ θρόνου τῆς Σικελίας.

Ὁ Ἀλέξανδρος, γινώσκων καλῶς τὴν μοχθηρίαν τοῦ Μάτωνος, ἀπέρριψε τὴν πρότασιν ταύτην.

Ὁ ναύαρχος ὅμως δὲν ἀπεθαρρύνθη ἐκ τούτου, ἀλλὰ θεωρήσας ὅτι μέγα πρόσκομμα ἦσαν εἰς τῶν σχεδίων αὐτοῦ τὴν πραγμάτωσιν οἱ: Ροβέρτος κόμης τοῦ Λοριτέλλου, Σίμων κόμης τοῦ Πολυκάστρου καὶ Ροβέρτος πρίγκηψ τῆς Καπύης, ἐκ τῶν διασημοτέρων ἀρχόντων τοῦ βασιλείου καὶ συγγενεῖς τοῦ βασιλέως, προσ-

ἤγγισε πρὸς τὸν Οὐγωνα ἀρχιεπίσκοπον τοῦ Πανόρμου, ἀνδρα ἐπίσης φίλαρχον, ὃν προσελκύσας διὰ μυρίων ὑποσχέσεων κατέστησε κοινωνὸν τῶν σχεδίων του, πείσας αὐτὸν νὰ ὁμώσῃ ὅτι ἐν πάσῃ περιπτώσει θὰ τὸν ὑπεστήριζε παντὶ σθένει. Ἐν τούτοις, ὁ βασιλεὺς Γουλιέλμος ἔμενε κεκλεισμένος ἐν τοῖς ἐν Πανόρμῳ ἀνακτόροις του, ἀνήσυχος διὰ τὴν φημιζομένην κατ' αὐτοῦ συμμαχίαν τῶν δύο αὐτοκρατόρων τοῦ Φρειδερίκου Βαρθαρόσσα καὶ Μανουὴλ τοῦ Κομνηνοῦ, καὶ δυσπιστῶν οὐ μόνον πρὸς τοὺς βαρόνους του, ἀλλὰ καὶ πρὸς τοὺς συγγενεῖς του καὶ πρὸς ἑαυτὸν ἑτι. Ὁ Μάτων ἐνόμισε κατάλληλον τὸν καιρὸν, ὅπως καταστρέψῃ τοὺς μισητούς ἐχθροὺς του, οἵτινες οὐχὶ ὀλιγώτερον ἐμίσουν αὐτόν.

Ἡρξάτο δὲ ἀπὸ τοῦ Ροβέρτου τῆς Καπύης, διατρίβοντος τότε ἐν Σορρέντῳ. Καὶ κατὰ πρῶτον παρέστησεν αὐτόν ὡς ἀνδρα ἐπικίνδυνον διὰ τὴν εἰρήνην τοῦ βασιλείου. Ἰδὼν δὲ ὅτι οἱ λόγοι του εὐρισκον ἡχῶ ἐν τῷ πνεύματι τοῦ βασιλέως, κατήγγειλεν αὐτόν ρητῶς ὡς φιλόδοξα ἐπιδιώκοντα σχέδια καὶ ἐπὶ τέλους ὡς συνεννοούμενον μυστικῶς μετὰ τοῦ ἐχθροῦ. Ὁ βασιλεὺς, πεισθεὶς εἰς τοὺς λόγους τοῦ ὑπουργοῦ του, διέταξε τὴν σύλληψιν τοῦ πρίγκηπος· ἀλλ' οὗτος, πληροφορηθεὶς ἐγκαίρως, ἀνεχώρησεν ἐξ Ἀπουλίας, καταφυγὼν μετὰ πολλῶν ὁπαδῶν του εἰς τὰς Ἀβρούτσας. Ἀπέμεινον οἱ κόμητες Σίμων καὶ Ροβέρτος.

Ὁ Μάτων ἐνήργησε νὰ ἐπέλθῃ ρῆξις μετὰ τῶν τοῦ καγκελλαρίου Ἀσκλητίνου στρατιωτῶν καὶ τῶν τοῦ κόμητος Σίμωνος.

Τὴν ρῆξιν ἐκείνην παρέστησεν εἰς τὸν βασιλέα κατὰ τὸ δοκοῦν, προσθεὶς ὅτι ὁ κόμης ἦτο ἡ αἰτία τῶν τοιούτων ταραχῶν, συνωμοτῶν μετὰ τοῦ κόμητος Ροβέρτου ὑπὲρ τοῦ πρίγκηπος τῆς Καπύης.

Ἐπλαστογράφησεν ἐπιστολὰς καὶ ἐπενόησεν ἀγγελιαφόρους, ἄχρις οὗ ἐπὶ τέλους ὁ βασιλεὺς διέταξε τὴν σύλληψιν τοῦ Σίμωνος, ὃν, χωρὶς καὶ ν' ἀκούσῃ, κατεδίκασεν εἰς ἰσόβιον εἰρκτὴν.

Μεγίστη ὑπῆρξεν ἡ ἐπὶ τῷ πραξικοπηματι τούτῳ ἀγανάκτησις τοῦ λαοῦ, ὅστις μὴ ἀνεχόμενος πλέον τὴν τυραννίαν τοῦ τε Μάτωνος καὶ τοῦ Γουλιέλμου ἐστάσασεν.

Ὁ ἐμφύλιος πόλεμος ἐξετάθη ταῦτο χρόνως ὠμότατος ἐν Καλαβρίᾳ, Ἀπουλίᾳ καὶ Τέρρα δι Λαβόρο.

Ὁ κόμης Ροβέρτος ἐξεπόρθησε τὸν Τάραντα, ὑποστηρικθεὶς ὑπὸ τοῦ αὐτοκράτορος Κομνηνοῦ, κατέλαβε τὸ Βάρι, εἶτα τὸ Βρενδῆσιον. . . Ἀπασα ἡ Ἀπουλία ἦτο ἀνάστατος.

Τὰ αὐτὰ συνέβαινον καὶ ἐν Τέρρα δι Λαβόρο, ἐνθα ἐμάχετο ὁ πρίγκηψ τῆς Καπύης.

[Ἐπεταὶ συνέχεια].

ΠΑΝ. ΠΑΝΑΣ